

Łódź, 10 maja 2024 r.

PNIK-I.4131.406.2024

Rada Gminy Maków

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572).

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr LXII/355/24 Rady Gminy Maków z dnia 25 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania i wykonywania i wykonywania takich usług, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 7 maja 2024 r.

Uzasadnienie

Podstawę prawną do podjęcia uchwały przez Radę Gminy Maków stanowi art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), zwanej dalej - ustawą. Stosownie do art. 50 ust. 6 ustawy rada określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Z kolei art. 50 ust. 6a ustawy stanowi, iż w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe warunki przyznawania

usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.

Zgodnie z § 1 ust. 3 załącznika do uchwały, zakres usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych jest dostosowany do indywidualnych potrzeb osoby, na której rzecz będą świadczone te usługi. W ocenie organu nadzoru wymieniony przepis uchwały nie wypełnia delegacji ustawowej zawartej w art. 50 ust. 6 ustawy. Wymieniony przepis uchwały nie reguluje bowiem w sposób szczegółowy warunków przyznawania usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Zaznaczyć należy, iż przepis prawa miejscowego musi być sformułowany w sposób precyzyjny i czytelny, tak by wynikało z niego kto, w jakich okolicznościach i jak się powinien zachować, żeby osiągnąć skutek wynikający z tego przepisu. Adresat aktu nie może być zaskakiwany treścią nieostrych czy też niepełnych przepisów. Zgodnie z orzeczeniem Naczelnego Sądu Administracyjnego (wyrok z dnia 6 czerwca 1995 r., sygn. akt SA/Gd 2949/94,) uchwały podejmowane przez organy samorządowe muszą zawierać sformułowania jasne, wyczerpujące, uniemożliwiające stosowanie niedopuszczalnego, sprzecznego z prawem luzu interpretacyjnego.

W § 4 ust. 1 załącznika do uchwały rada uregulowała sposób rozliczania wykonywania usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i usług sąsiedzkich. Tymczasem z treści art. 50 ust. 6 i 6a ustawy wynika, że rada została upoważniona do uregulowania sposobu rozliczania wykonywania usług sąsiedzkich. Treść § 4 ust. 1 załącznika do uchwały przekracza zatem zakres delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6 i 6a ustawy.

W § 5 ust. 1 załącznika do uchwały rada zawarła zapis, że osoby znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji, zobowiązane do ponoszenia odpłatności za usługi opiekuńcze można zwolnić z ponoszenia tej odpłatności częściowo, na ich wniosek lub na wniosek pracownika socjalnego w określonych w tym przepisie przypadkach. W § 5 ust. 3 załącznika do uchwały rada zaś postanowiła, że osoby zobowiązane do odpłatności za usługi opiekuńcze można całkowicie zwolnić z ponoszenia tej odpłatności, na ich wniosek lub na wniosek pracownika socjalnego, w określonych w tym przepisie przypadkach. Zaznaczyć należy, iż zgodnie z art. 102 ustawy, świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego (ust. 1). Pomoc społeczna może być udzielana z urzędu (ust. 2). Zauważyć zatem należy, że rada dopuściła się modyfikacji regulacji ustawowej, bowiem uregulowała możliwość złożenia ww. wniosków w sposób odmienny niż to wynika z art. 102 ustawy. Ponadto wprowadzenie takich zapisów stanowi

przekroczenie delegacji ustawowej, bowiem nie dotyczy materii, która została przekazana do uregulowania organowi stanowiącemu gminy przez ustawodawcę w art. 50 ust. 6 i 6a ustawy.

W § 7 ust. 2 załącznika do uchwały rada postanowiła, że indywidualny wymiar usługi sąsiedzkiej jest ustalany w drodze trójstronnego uzgodnienia dokonywanego pomiędzy osobą wymagającą wsparcia, osobą wykonującą usługi sąsiedzkie i organizatorem usługi przy uwzględnieniu przeznaczonych w danym roku kalendarzowym środków budżetowych na realizację usługi sąsiedzkiej. W ocenie organu nadzoru wymieniony przepis uchwały przekracza zakres delegacji ustawowej zawartej w art. 50 ust. 6a ustawy bowiem nie dotyczy materii, która została przekazana organowi stanowiącemu gminy do unormowania w tymże przepisie. Organ nadzoru zwraca uwagę, że podejmując akty prawa miejscowego w oparciu o normę ustawową organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny między tym aktem a ustawą. Podkreślić należy, że za niezgodne z normą upoważniającą, należy uznać wszelkie odstępstwa w akcie prawa miejscowego od granic upoważnienia ustawowego. Rada gminy nie ma zatem prawa do stanowienia aktów prawa miejscowego regulujących zagadnienia inne niż wymienione w przepisie upoważniającym, ani też podejmowania regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę, gdyż oznaczałoby to wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej. Odnieść to należy zarówno do zakresu spraw, które mają być objęte aktem wydanym na podstawie normy upoważniającej, ale także do kwestii związanych z zakazem obejmowania, zastępowania czy też zmieniania nim materii ustawowej i zamieszczania w nim przepisów sprzecznych z ustawą (wyrok WSA w Łodzi z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 75/20).

Wobec powyższego, proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie w terminie 7 dni od dnia doręczenia niniejszego zawiadomienia. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Justyna Szymańska-Chłodzińska
**Dyrektor Wydziału Prawnego, Nadzoru
i Kontroli**

(podpisano elektronicznie)Do wiadomości:

Wójt Gminy Maków